

nr. 40 zomer 2003

Het Hoornblad

Nieuw: Bomenwandeling Hoorn

*afdeling
Hoorn/West-Friesland*

Informatie en mededelingenblad van de KNNV-afdeling Hoorn/West-Friesland

Verschijnt 4x per jaar (januari, april, juli en oktober)

Sluitingsdatum kopij: 6 september 2003

Redactie: Jan en Ina Marbus, Dorpsstraat 10A, 1689 EV Zwaag

Egbert Baars, Yellowlaan 24, 1695 HV Blokker

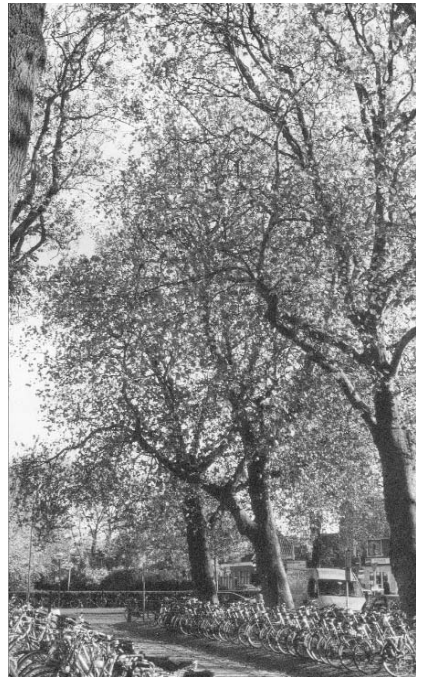
e-mail: dehoornbloem@hetnet.nl of hoorn@knnv.nl

Internet: <http://www.knnv.nl/hoorn>

Verzending: Willy Mantel, Schout 57, 1625 BR Hoorn

Inhoud van Het Hoornblad Nr. 40

- blz. 3 Activiteitenprogramma
4-5 Toelichting
6-8 Van de bestuurstafel
9 Studiedag Flora/Faunawet
9 Landelijke Natuurwerkdag
10 Plantenwerkgroep
11 Landje van Naber
12 Verslag excursie Eilandspolder
13 Cursussen/workshop
14 Verslag excursie door de Weelen
15-17 Stadsganzen
18 Verslag excursie Zwanenwater
19 Naar de Kranen
20-21 Vlinderwerkgroep
21 Hommels
22 Project De Nieuwe Baan
23-24 Vogelwerkgroep Soortendag
25 Waarnemingen Ad Roobeek
26 Huiszwaluwtelling
27 Verslag Hemelvaartkamp
28 De Hoornbloem
29-30 Bijzondere waarnemingen

Activiteitenprogramma

JULI

2 t/m 5 Werkweek op Het Landje van Naber, zie toelichting

AUGUSTUS

- 1 t/m 4 Zomerkamp in Winterswijk, zie pagina 26
- vrijdag 8 Nachtvlinderexcursie, zie pagina 21
- zondag 10 Vlinderexcursie Egboetswater, zie pagina 21
- woensdag 13 Plantenw.g.excursie Zomerdijk, zie pagina 10
- zondag 17 Vlinder- en plantenexcursie naar Thijsse´s Hof in Bloemendaal, zie toelichting
- woensdag 20 Plantenwerkgroepexcursie Andijk, zie pagina 10
- zondag 24 Vlinderexcursie Grote Vliet, zie pagina 21
- zaterdag 30 Excursie naar het Balgzand, zie toelichting

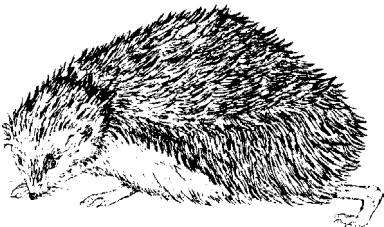
SEPTEMBER

- maandag 1 Vlinderwerkgroep, zie pagina 21
- donderdag 11 Vogelwerkgroep, zie pagina 24
- zondag 14 Fietsexcursie naar de Zeevang, zie toelichting.
- woensdag 17 Plantenwerkgroep, zie pagina 10
- vrijd/zat. 19-20 Minicursus NH-Landschap, zie pagina 13
- zaterdag 27 Paddenstoelenexcursie naar Schoorl / Bergen, zie toelichting
- dinsdag 23 Lezingavond over "Vleermuizen", zie toelichting
- zaterdag 27 Paddenstoelenexcursie Bergen/Schoorl, zie toelichting

OKTOBER

- zondag 12 Vogelexcursie naar de Zuidpier Ijmuiden, zie volgend Hoornblad
- 12 t/m 18 Kraanvogelreis Zingst (Duitsland), zie pagina 19

EGELS GEVRAAGD

Wie zag deze zomer **EGELS** rondschuifelen? Of zag je een **EGEL** als verkeersslachtoffer? Elke waargenomen **EGEL** in ons werkgebied willen we graag registreren. Geef je waarneming door aan de natuurhistorisch secretaris (0229) 23 97 24.

Toelichting activiteitenprogramma

De lezingen worden - tenzij anders vermeld - gehouden in de oefenzaal van de Hoornse Harmonie, Achterstraat 23 te Hoorn. Zaal open om 19:30 uur. Er wordt in de zaal niet gerookt.

De meeste excursies starten bij de kleine P aan het Dampten in Hoorn, even voorbij de begraafplaats. Vanaf de trein (en de fietsenstalling) is het 8 minuten lopen.

Bel bij twijfelachtig weer even naar de vermelde contactpersoon.

Vrijdag 1 t/m maandag 4 augustus: Zomerkamp Winterswijk

Zoals aangekondigd in de vorige Hoornbladen gaat ons Zomerkamp dit jaar naar Winterswijk. Om precies te zijn Winterswijk-Woold. Dat is een klein dorpje ten zuiden van Winterswijk. We kamperen bij een boer die een veldje voor ons apart houdt. Ook dit jaar hebben in die omgeving Oehoe's gebroed. Zouden we ze te zien krijgen?

Het kamp is officieel van vrijdag 1 augustus tot en met maandag 4 augustus. Eerder komen en later weggaan kan natuurlijk.

Het kamp is op basis van zelfverzorging. Dus kampeeruitrusting, eten en drinken zelf meenemen. Aanmelden bij Eric de Vroome, telefoon: (0229) 57 10 78. Doe dit zo spoedig mogelijk, want dan krijgt u op tijd de informatie in huis.

Zondag 17 augustus: Vlinder- en plantenexcursie naar Thijsse's Hof in Bloemendaal

Waar bloemen zijn, zijn vlinders. Tenminste dat denken we. We gaan het controleren in het heempark Thijsse's Hof in Bloemendaal. Vertrek vanaf het Dampten in Hoorn om 08:45 uur. Terug ca. 14:00 uur (indien erg veel gezien wordt misschien iets later, dus voor de zekerheid brood mee). Informatie bij Eric de Vroome, telefoon: (0229) 57 10 78.

Zaterdag 30 augustus: Excursie naar het Balgzand.

Vandaag gaan we op stap naar het Balgzand met Jan Zijp van het Noord-Hollands Landschap. Het Balgzand, het aan Noord-Holland grenzende deel van de Waddenzee, kent een heel specifiek karakter. De enorme voedselrijkdom en de wijsheid van deze hooggelegen zandplaat heeft op onze vogels een geweldige aantrekkingskracht. In deze tijd van het jaargebruiken soms wel 250.000 Zwarte sterns het Balgzand als slaappleats, nagenoeg de gehele Europese populatie!

Na onze aankomst zullen wij eerst een kijkje nemen in het nabij Den Helder gelegen informatiecentrum 't Kuitje. Ook zal een videopresentatie van het gebied worden vertoond. Hierna neemt Jan ons mee langs de Waddendijk en als het tij meezit gaan we zeker ook het wad op. Vogels, planten en overig wadleven zullen ruimschoots worden belicht.

Voor deze excursie geldt een beperkt deelnemersaantal van 20 mensen. Bij zeer grote overschrijving kan een 2de gids worden ingeschakeld mits we dit ruim van te voren weten. Daarom: reserveer je plekje zo snel mogelijk! Vertrek vanaf het Dampten om 08:45 stipt! Laarzen mee! Terug in Hoorn ca 14:00 uur. Voor informatie en inschrijving kun je terecht bij Cor van der Velden, telefoon: (0229) 23 19 10.

Zondag 14 september: Fietsexcursie naar de Zeevang

Wederom gaat Theo Konijn met ons op de fiets door de Zeevang. Stond in vorige jaren de excursie in het teken van de Kempphaan, deze keer zal het meer gaan om de Smienten, welke net gearriveerd zullen zijn vanuit het hoge Noorden. Natuurlijk treffen we ook nog wel wat verdwaalde Kempphanen in dit relatief rustige nazomer vogelseizoen. Maar in de Zeevang valt veel meer te beleven. We kunnen ongetwijfeld een boeiende dag tegemoet zien. We gaan op de pedalen om 08:45 uur vanaf het begin van de Westerdijk Hoorn (bij de nieuwe Schouwburg) en zullen ongeveer halverwege de middag weer terug zijn. Info bij Theo Konijn, telefoon: (0299) 40 41 35.

Zaterdag 27 september, Paddenstoelenexcursie naar Schoorl / Bergen

September is paddenstoelentijd. Vandaag maken we een wandeling door het Schoorlse duingebied. Behalve paddenstoelen is er in het duingebied natuurlijk veel meer te zien. Wees daarom op alles voorbereid en neem verrekijker, loep, foto toestel en determinatieboeken mee! Om 08:45 vertrekken we vanaf het Damp-ten. Laarzen mee! Terug in Hoorn ca 14:00 uur. Inlichtingen bij Cor van der Velden, telefoon: (0229) 23 1910.

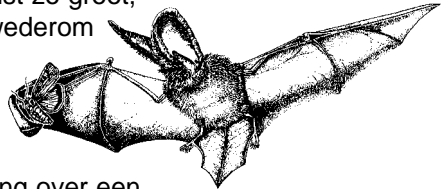
Dinsdag 23 september: lezing over "Vleermuizen"

Menno Haakma verleende september vorig jaar zijn medewerking aan een vleermuizenexcursie rondom de Hoornse stadsgrachten. Mede door publicatie in de regionale weekbladen bleek de opkomst zo groot, dat een tweede excursie werd gepland en wederom een enorme opkomst. Vanavond wil Menno een vervolg geven aan deze excursies.

Aan de hand van dia's wordt het levenspatroon geschetst van de Nederlandse vleermuizen.

Dit wordt een hele interessante lezing over een groep zoogdieren, waar we vaak te weinig bij stil staan.

De lezing wordt gegeven in onze vertrouwde lokatie van de Harmonie, aanvang 20:00 uur.

Zondag 12 oktober, Vogelexcursie naar de Zuidpier IJmuiden

Zie volgend Hoornblad.

Van de Bestuurstafel

Het bestuur is inmiddels al een paar keer bij elkaar gekomen. Dat was op 9 april, 14 mei en op 25 juni 2003. Op deze vergaderingen werden voortgangsrapportages besproken, zoals de CONO, onze actie tegen het afschieten van Knobbelzwanen en verder de verschillende ontvangen verzoeken tot het geven van informatie m.b.t. de aanwezigheid van flora en fauna in gebieden waar men wil gaan bouwen. Verder hebben wij contact opgenomen met Gedeputeerde Staten, omdat de griffierechten van de door ons gewonnen voorlopige voorzieningen nog steeds niet waren ontvangen. (Bij het schrijven dit stukje kwam bericht dat deze inmiddels waren bijgeschreven 12-06-2003). Zoiets moet je eens proberen te doen met je belastingen!

Verder heeft het bestuur zich gebogen over het uitgeven van een paar wandelboekjes, zoals de Bomenwandeling in Hoorn en de Zeegatwandeling in de Zeevang. Voor de Zeegatwandeling hebben wij subsidie aangevraagd bij programmabureau WB21. Deze heeft ons een subsidie toegezegd van € 1.000,-

Het boekje "Bomen in Hoorn" is op 30 juni ten doop gehouden. Wethouder Cilia van Weel ontving het eerste exemplaar nadat zij het bordje bij de KNNV-boom had onthuld. Dankzij inspanningen van Cor v.d.Velden is het bordje op een mooi stalen paaltje bevestigd. 25 KNNV-ers waren er getuige van dat ook Max Deen een eerste exemplaar van het bomenboekje ontving vanwege zijn onvermoeibare pogingen om zijn enorme kennis van bomen en struiken met ons te delen. Bomen in Hoorn is voor KNNV-leden verkrijgbaar bij "De Hoornbloem" voor €1,50. Bij de boekwinkel is het verkrijgbaar voor € 2,-

Vanaf deze plaats wil het bestuur u allen een heel fijne vakantie toewensen. De een gaat wat misschien verder weg dan de ander. Maar allemaal met één doel: de accu weer opladen, andere indrukken opdoen. Nieuwe natuur (althans voor ons) zien en terugkomen met mooie gedachten hoe weer verder te gaan. Wij hopen u allen weer gezond en wel terug te zien.

FLORA- EN FAUNAWET

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland maken bekend dat zij op grond van artikel 68 van de Flora- en Faunawet ontheffing nummer 146 (2003) hebben verleend aan Jagerscombinatie Drechterland te Westwoud van het verbod tot het doden van zwarte kraaien en kauwen met behulp van geweer en hond ter bestrijding van schade aan fruit (peren). De ontheffing gaat in op 1 augustus en is geldig tot en met 15 oktober 2003.

FLORA- EN FAUNAWET

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland maken bekend dat zij op grond van artikel 68 van de Flora- en Faunawet ontheffing nummer 145 (2003) hebben verleend aan Mrs. Bakker te Andijk van het verbod tot het doden van hazen met behulp van geweer en hond ter bestrijding van schade aan bloemkool en groene kool. De ontheffing gaat in op de datum van verzending ontheffing en is geldig tot en met 14 oktober 2003.

De aanvraag, de ontheffing en de bijbehorende stukken liggen vanaf heden tot en met zes weken na verzending van de ontheffing ter inzage:

- bij de bibliotheek van de provincie Noord-Holland, Houtplein 33 te Haarlem, op werkdagen van 08.30 tot 17.00 uur.

Tot en met zes weken na verzending van de ontheffing kunnen belanghebbenden op grond van het

Flora en Faunawet 4

Met betrekking tot het door ons ingestelde beroep hebben wij een verweerschrift opgesteld van ongeveer 10 kantjes en dit op 16 april toegezonden naar de Sector Bestuursrecht van de Rechtbank in Haarlem. Dus wat dit betreft verder nog niet veel nieuws.

CONO 2

Even een vervolg. Zoals vermeld in de vorige editie No. 39 van "Het Hoornblad", konden wij ons bezwaarschrift verder mondeling toelichten op 17 maart 2003. Het lag in de lijn der verwachtingen (gezien de samenstelling van de commissie) dat ons bezwaarschrift ongegrond zou worden verklaard. Dit hoorden wij dan ook op 6 mei 2003. De reden was dat wij nieuwe gronden hadden aangevoerd en volgens zeggen van de gemeente Beemster mag dit niet volgens art. 23, lid 1d van de Wet op de Ruimtelijke Ordening. Edoch wij kunnen niets vinden in dat artikel dan dat zienswijzen nader mogen worden toegelicht. Van het aandragen van nieuwe gronden wordt geen woord gerept. U begrijpt natuurlijk al wat we gaan doen. We gaan in beroep bij Gedeputeerde Staten.

Statuten

Zoals u allen wel weet werden op 19 februari 2002 ten tijde van de jaarvergadering onze statuten aangepast aan het Nieuw Burgerlijk Wetboek.

Deze statuten werden onlangs verleden via notaris Mr. P.C. Kleuters in Avenhorn en staan nu ingeschreven in de registers van de Kamer van Koophandel.

Indien u in het bezit wil komen van de statuten dan moet u onze secretaris bellen of mailen. Wij kunnen dan nagaan hoeveel exemplaren er eventueel gedrukt moeten worden.

Wat ik u verder als een bijzonderheid wil meegeven is het volgende.

Notaris Mr. P.C. Kleuters was bereid om onze statuten gratis te verlijden.

De reden die hij hiervoor opgaf was het vele werk wat de KNNV allemaal doet voor ons natuurlijk leefmilieu. Dit is een bijzonder genereus gebaar, want de gemiddelde prijs voor een dergelijke handeling ligt tussen de €350,- en €450,-!!!

Het bestuur van onze kant wil dan ook notaris. Mr. P.C. Kleuters ook graag in uw aandacht aanbevelen, wanneer u ooit eens een notaris nodig heeft, als contractprestatie.

Michel Kleij, voorzitter

Excursie naar "Het Wildrijk"

11 mei 2003

Het zou volgens de weerberichten een redelijke dag worden. Er waren jammer genoeg niet zo erg veel deelnemers, nl. 11 mensen. Misschien kwam dat door andere "feestelijkheden" en dan bedoel ik "Moederdag".

Desalniettemin hebben de 11 deelnemers kunnen genieten van een mooie dag met veel **WILDE HYACINTEN**. Het hele "Wildrijk" was bijna net zo blauw als de zee een paar meter verder. Ook de omringende bollenvelden gaven kleur aan het totale beeld van deze omgeving.

Maar niet alleen voor de hyacinthen gingen we op pad. Er was meer!! En dat vonden we dan ook. Verscheidene soorten varens, zoals **ADELAARSVAREN** en **EIKVAREN**.

Verder veel **VOGELMELK** en **MUUR**. Ook ander natuurleven liet zich aankondigen. Vlinders zoals **ATALANTA**, **KLEIN KOOLWITJE**, **LANDKAARTJE** lieten zich al bewonderen. En dan het geluid van de verschillende bosvogels. Al met al een schitterend palet van kleur en geluid.

Het was echt de moeite waard om zo'n waardevol stukje tussen de omringende bollenvelden te bezoeken.

Resi Zabel

Natuurbescherming

Studiedag Flora-Faunawet

Op landelijk niveau wordt momenteel door de Natuurbeschermingscommissie samen met de Veldbiologische Commissie gewerkt aan een studiedag over de Flora en Faunawet. Op **15 november** zullen enkele inleiders de deelnemers informeren over de plussen en minnen van deze nieuwe wetgeving. Middels workshops kunnen de deelnemers bovendien ervaringen uitwisselen. Niet alleen kunnen natuurbeschermingsorganisaties hier hun voordeel mee doen: uit de praktijk blijken ook de zwakke kanten van deze FFW wanneer de overheden de speelruimte van de wetgeving in ongunstige zin benutten. Lees verder over deze studiedag in Natura.

Landelijke Natuurwerkdag

1 november wordt voor de derde keer de Landelijke Natuurwerkdag gehouden. Via provinciale coördinatoren en lokatieleiders kan elke natuurliefhebber een keuze maken in welk gebiedje hij actief wil zijn. Iedere werker die zich heeft aangemeld krijgt een leuk aandenken.

Ons Landje van Naber zal dan net een herinrichting ondergaan hebben, maar er kan natuurlijk gewerkt worden.

Reserveer in ieder geval 1 november en ronsel zoveel mogelijk arbeidskrachten: immers vele handen maken licht werk en hoe meer betrokkenheid hoe meer waardering. Kom en werk mee!

www.natuurwerkdag.nl

Plantenwerkgroep

De pas geopende heemtuin De Reigersbek in Hoogkarspel is door onze werkgroep een dag voor de officiële opening op 14 juni bezocht. Er werd nog hard gewerkt om de tuin "klaar" te krijgen.

Een veldje met prachtig geel bloeiend **ROLKLAVER** stond te stralen in de warme avondzon. De vele soorten grassen wuifden in de wind. Hierbij viel op dat er veel **KAMGRAS** tussen te vinden was. De ene **RIETORCHIS** was aangeplant.

Misschien gaat die het doen, want de laatste weken is het erg droog geweest en deze orchis houdt van nat.

Het leuke deed zich voor dat langs de oever van de brede sloot langs het grasveld, gelegen vóór de heemtuin, 2 prachtige **BREDE ORCHISSEN** spontaan bloeiden. Deze, ook wel **MEIORCHIS** genoemd, heeft donkerrode bloemen en veel bruine stippen op zijn bladen. Het is één van de vroegst bloeiende soorten uit het geslacht *Dactylorhiza* waartoe ook de (**GEVLEKTE**) **RIETORCHIS** behoort. De **BREDE ORCHIS** komt in heel Europa voor, van Zuid-Zweden tot Noord-Spanje. Het zou voor de Heemtuin fijn zijn als deze orchis zich daar uitbreidt en aanwezig blijft. Gelukkig dat men in een heemtuin geen kunstmest gebruikt. Daar kan deze orchis absoluut niet tegen.

We wensen de vrijwilligers veel succes met de heemtuin "De Reigersbek" in Hoogkarspel, de opzet is leuk.

De verdere plannen van de werkgroep zijn voor het komend kwartaal:

Op **woensdag 13 augustus** gaan we op de fiets naar een stukje land achter het huis van Ank Mondeel, Grote Zomerdijk 3, Wognum. Start Dampden in Hoorn 13:45 uur, (start Wognum 14:15 uur) Zij heeft gezorgd dat niet alles werd gemaaid. Zodoende is er nog aardig wat over om te bekijken vooral langs de sloot.

Woensdag 20 augustus van 14:15 - 16:00 uur is het de bedoeling dat we een bezoek brengen aan Andijk. De heer P.Groot heeft achter zijn prachtige siertuin een wilde plantentuin liggen. Piet en ik hebben deze tuin bezocht, echter nog niets gedetermineerd. De beide tuinen hebben niveauverschillen door de aanleg van heuveltjes. De wilde tuin heeft ook een grote takken-/riethoop waarin egel-families huizen. Bij de natte rietplekken vlogen volop libellen en waterjuffertjes. We zullen eens kijken welke planten in de wilde tuin te vinden zijn. Vertrek Dampden 13:45 uur. Andijk 14:15 uur. Ingang tuin Dijkweg 198 - 199, Andijk. Route vanaf Hoorn: Drechterlandseweg 1ste afslag Andijk (Esdoornlaan) Helemaal rechtdoor tot de Dijkweg en dan linksaf. Vanuit Enkhuizen 2e afslag Andijk en idem.

Op **woensdag 17 september** van 14:00 - 16:00 uur in de Hoornbloem willen we gaan bespreken wat we gaan doen in het volgende seizoen en welk onderdeel van de plantenwereld we extra aandacht zullen geven . Ook als jullie de afgelopen tijd iets hebben gezien, gefotografeerd of geplukt en graag nader willen bekijken, breng het ter tafel. Tot ziens!

Willy Mantel, coördinator

Het "Landje van Naber" gaat op de schop

Voor iedereen die het nog niet gehoord heeft even een korte uiteenzetting over de plannen voor de verbouwing van ons oude vertrouwde "Landje van Naber".

In de maand augustus of september zal er op het landje een week hard gewerkt worden door een graafmachine.

- De rietschoot wordt teruggebracht tot een rietschootje zodat we weer meer open water overhouden voor de steltlopers;
- De andere rietplekken zullen worden aangepakt zodat het riet niet overal meer vrij spel heeft;
- Het schelpenstrandje zal worden opgehoogd om daarna door worteldoek afgedekt te worden en bedolven te worden onder nieuwe schelpen zodat misschien de kluten weer broeden op het Landje;
- De bestaande dammen worden of hersteld of verplaatst richting de Westerdijk;
- Er worden nieuwe dammen aangelegd om bijvoorbeeld het orchideeëneilandje beter begaanbaar te maken;
- Op alle dammen komen hekken te staan om het vee óf weg te houden van bepaalde gebieden óf om het er juist te houden;
- Er zal een rijpad aangelegd worden om alle hoekjes en gaatjes van het Landje beter bereikbaar te maken voor de tractor;
- Om de greppels die over het landje lopen, open te houden zullen er onder het rijpad afwateringspijpen worden aangelegd;
- De greppels zullen worden uitgegraven;
- De slootkanten zullen worden afgevlakt om een natuurlijker verloop te krijgen;
- Er zal een molentje worden geplaatst om het waterniveau beter te kunnen beheren. Dit molentje zal aan de andere kant van de busbaan worden geplaatst waar in het verleden al een molentje heeft gestaan.

Al met al best wel veel zoals u kunt lezen maar..... uiteindelijk zal het "Landje van Naber" beter beheerbaar worden en zal onze eerste doelstelling, een plek creëren waar trekvogels bij kunnen tanken, weer beter gerealiseerd kunnen worden.

Nu gaat u denken: Waar gaan ze dat van betalen? Dat zal ik u uitleggen. Er staat nog een bedrag open van de subsidie die we hebben gekregen van de Postcodeloterij, we hebben de Hoornzegel nog en we hebben subsidie gekregen van de Provincie voor de waterelementen (waar o.a. riet en slootkanten onder vallen). En dat is bij elkaar genoeg om alles te bekostigen. Ik hoop dat u nu weer een beetje op de hoogte bent van alle plannen en dat u niet schrikt als u straks een keer langs rijdt en al het grof geschut op ons Landje van Naber ziet werken.

Jan-Pieter de Krijger

Excursie Eilandspolder, 30 maart

Auto's geparkeerd in Grootschermer en met 13 personen wandelend het dorp uit richting Noordeinde. In het dorp hoorden en zagen we **SPREEUWEN**, **HUISMUSSEN**, **PIMPELMEZEN**, **TURKSE TORTELS** en **MERELS**. Een stukje buiten het dorp was het op sommige weilanden al een drukte van vogels. We zagen onder andere **BLAUWE REIGER**, **SCHOLEKSTER**, **SMIENTEN**, **KOKMEEUWEN**, **BOERENGANZEN**, **GRUTTO'S**, **WILDE EENDEN** en een **GROTE ZAAGBEK**. Aan de andere kant in de Noordeindermeerpolder zagen we bij een boerderij een **KOOLMEES**, **KAUWEN** en **ZWARTE KRAAIEN**. Weer verder gelopen op het land een **WITTE KWIKSTAART**, **STORMMEEUW** en **KIEVITEN**. Ondanks het wat mistige weer hadden we al heel wat vogels gezien.

We zijn langs de afslag Noordeinde gelopen richting Driehuizen. Af en toe probeerde het zonnetje er door te prikken. In de Eilandspolder is heel wat water: plas-sen, sloten en slootjes.

Met verrekijkers de sloten en weilanden afspeurend zagen we **BERGEENDEN**, **WULPEN**, **KNOBBELZWAAN**, paartje **SLOBEENDEN**, **WATERHOEN** en **MEERKOETEN**. Op een damhek zagen we een **BUIZERD** zitten.

Verder de weg volgend kwamen we langs een hoekje plas en dras met afgestorven riet waar een **RIETGORS** in zat.

In de struiken bij een woonhuis zat een **ROODBORST**, we zagen een **EKSTER** en hoorden een **TJIFTJAF**. Inmiddels liepen we over een landpad en kwamen we bij een breed water vlakbij Driehuizen. Daar werd onze aandacht getrokken door de activiteiten van een mannetje **BRUINE KIEKENDIEF**. Ook verscheen er een vrouwtje **BRUINE KIEKENDIEF**.

In het water zwommen een aantal **GRAUWE GANZEN** en in de hoge bomen zaten een paar **HOUTDUIVEN**. Er kwam nog een vrouwtje **BRUINE KIEKENDIEF** ten tonele, ze vloog even over de plas en vloog toen de sloot volgend van ons af. We hoorden nog een **VINK** en vervolgden ons pad over een 2 planken brede oversteek over een sloot en kwamen achter een boerderij uit. Daar zaten in een struik wat **RINGMUSSEN** en **HUISMUSSEN**. We liepen door een stukje van Driehuizen, waar we nog **HEGGENMUSSEN** zagen en gingen zo richting Grootschermer.

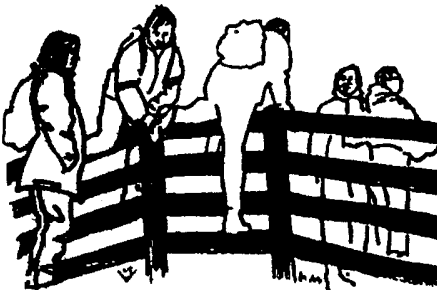
In de Schermerringvaart zwommen **FUTEN** en **KUIFEENDEN**.

We bleven aan de kant van de Eilandspolder lopen tussen de schapen door. Inmiddels was de zon er goed bij en was het mooi weer. Boven het natuurge-

bied Knie vloog een **BUIZERD** en op de staart van een ijzeren watermolen zat een **AALSCHOLVER**. Een **CANADESE GANS** liep in het weiland.

Onderweg werd ook de aandacht getrokken door opkomende en bloeiende planten.

Zo eindigde een mooie wandeltocht door een gedeelte van de Eilandspolder. We stapten in de auto's en gingen toen naar

het vogelkijkscherm bij Kerkemeertje.

We waren vlakbij de hut toen we een prachtige roofvogel tegen een blauwe lucht zagen afsteken en niet eens zo hoog. Wil vertelde ons dat dit een **VISAREND** juveniel was.

Iedereen opgewonden, dat dit dier een rondje boven ons vloog en zo zijn weg vervolgde. Bij de hut aangekomen zagen we in het water en op de kant:

SLOBEENDEN, WINTERTALING, GRAUWE GANZEN, TAFELEENDEN, KEMPHAAN, ZWARTE RUITER, SMIENTEN, GRUTTO'S, TURELUURS, MEERKOETEN, KLUTEN en een **BLAUWE REIGER**. In de bosjes bij de hut zat een **WINTERKONINKJE**.

Nadat we Wil hadden bedankt reden we het terrein af en zagen toen nog een **TORENVALK** in een boom zitten. Ook nog maar meegeteld.

Tineke Horstman - Kooijman

Cursussen / Workshop

In april en mei volgden 17 enthousiastelingen onze plantendeterminatiecursus. Bij de 5 lesavonden hoorden 3 excursies. De animo was zo groot dat we er nog 3 excursies aan toegevoegd hebben. Vooral het bezoek aan het Jac. P. Thijssepark in Amstelveen was voor de meeste deelnemers een openbaring!

Al eerder kondigden we aan te werken aan een cursus over het Noordhollands landschap. Dit najaar willen we dat deels realiseren. Het zal zijn in de vorm van een **MINICURSUS**: een avond voorbereiding op vrijdagavond 19 september en daaropvolgend een excursie op zaterdag 20 september.

Voor de deelnemers is er een uitgebreide syllabus met bijlagen.

Deze **MINICURSUS** is een kennismaking met de wording van onze provincie, zowel geologisch als morfologisch, hoe mensen het land naar hun hand zetten. Er is maximaal plaats voor 24 deelnemers. De kosten voor KNNV'ers zijn € 3,50 (niet-leden € 5,-) . Daarbij komen de kosten van de excursie (meerijden of eigen ver-voer). Info en aanmelden bij De Hoornbloem (0229) 23 04 19.

Vogelcursus deel 2

Door het schuiven met activiteiten vinden we toch nog ruimte voor het organiseren van een **Vogelcursus deel 2**. Het is de najaarsversie van vogelskijken- een be-ginnerscursus, waarvan ook een voorjaarsversie bestaat, en die samen - elkaar aanvullend - een goede impuls vormen om het waarnemen van vogels als vrije-tijdsbesteding op te pakken.

De 5 lesavonden zijn op **22 en 29 oktober en 5, 12, en 19 november**. De 3 excursies volgen op zaterdagen. De cursusplaats is Hoorn en de kosten bedragen € 17,50 (niet-leden € 27,-).

Aanmelden is reeds mogelijk bij De Hoornbloem (0229) 23 04 19.

Wandelexcursie door de Weelen

Een voorjaarswandeling kan heel verrassend zijn. Met dat motto gingen we op stap. Station Hoogkarspel was het verzamelpunt, waar we, met een groep van 17 personen, luisterden naar de uitleg die Jan Vlaming over De Weelen gaf. Het gebied strekt zich uit van het Streekbos aan de oostelijke zijde tot de Tolweg aan de westelijke kant.

Het is ongeveer 11 km lang en bestaat uit de vaart de Kadijk met de ernaast liggende Weelen en bestaat uit veel water, weilanden en bossages. Het water wordt door de plaatselijke bevolking veel gebruikt voor recreatie. Uit dit voormalige productiebos is nooit hout geproduceerd vanwege de drassige grond.

We gingen van start met een stevige zuidwestenwind in de rug en de temperatuur werd zo ongeveer geschat op 14 -15 graden. Onder klokgelui wandelden we Hoogkarspel door - het was tenslotte zondag - en voor de oversteek van de Westfrisiaweg sloten nog 6 natuurliefhebbers zich bij ons aan. Langs bermen waar het fluitenkruid aarzelend in bloei kwam hoorden we zo links en rechts **VINKJES**, **GROENLINGEN**, **KNEUTJES** en een **TJIFTJAF**. Een schaap deed een gele kwikstaart verschrikt een sprongetje maken. Via een op-, over- en afstapje kwamen we in het gebied, waar het beheer door Staatsbosbeheer wordt uitgevoerd. Naast begrazing wordt er alleen enkele malen gesnoeid en gebaggerd. Het riet wordt niet gemaaid, dus de verlanding kan er zijn gang gaan. Bij een plasje zagen we **NIJLGANZEN** met jongen, **CANADESE GANZEN**, er vloog een **SPECHT** voorbij, er werden **KRAK-** en **BERGEENDEN** gezien en verder probeerde een **BRUINE KIEKENDIEF** en een **TORENVALKJE** een ontbijtje te bemachtigen, wat geen indruk maakte op een vlucht **AALSCHOLVERS** die overvloog. Er werden ook nog een **WULP** en een **GRUTTO** ontdekt en verder liepen we door een weiland met paardebloemen en zelfs die kunnen prachtig zijn. Hier en daar bloeide een pol rode klaver om wat extra kleur aan het geheel toe te voegen. Bij een ander plasje zagen we een tafeleend, hoorden we in het riet een **SPRINKHAANRIETZANGER** en zagen we **BOERENZWALUWEN**.

De weilanden worden verpacht aan boeren die er hun koeien of schapen op laten lopen en zo werden we achterdochtig aangestaard door 2 jonge koetjes of waren het stiertjes? In de wilgenstruiken hoorden we nog een fitis en zwartkop, terwijl boven ons hoofd een **VISDIEFJE**, een **BUIZERD** en **GIERZWALUWEN** (mijn eerste waarneming dit jaar) vlogen en wat **GRASPIEPERS** die tegen de wind in probeerden te fladderen.

Dat de Weelen nooit is verkaveld komt, omdat de kosten om dit waterrijk gebied te veranderen te hoog waren en het geld op was. Dit is dus nog een stukje oorspronkelijke natuur met veel soorten vogels en wilde planten en vlinders. Maar hoe zat het met die vlinders? Nou, die hadden er niet zo'n zin in. Pas toen we de snelweg over waren en wat in de luwte liepen zagen we tot onze vreugde

wat **GEADERDE WITJES.**

Langzamerhand waren hier en daar wat mensen hun eigen weg gegaan en de resterende groep liep naar de Florahalte om de trein richting Hoogkarspel te nemen en aldaar met trein of auto of lopend huiswaarts te gaan.

Met dank aan Jan Vlaming die deze wandeling leidde.

Yvonne van der Hulst

Stadsganzen in de knel

Protest tegen vergassen van ganzen

PURMEREND - Zo'n honderd activisten trokken gisteravond door de binnenstad van Purmerend naar het stadhuis om te protesteren tegen het vergassen van duizend Purmerendse ganzen. De dieren vormen een grote bron van overlast en zijn vooral een gevaar voor de verkeersveiligheid.

Daar is vrijwel iedereen het over eens, maar de door de provincie opgelegde oplossing - vergassen van het grootste deel van de ganzenpopulatie - is voor veel Purmerenders een stap te ver. Het actiecomité 'Geef de gans een kans' trok tevergeefs richting stadhuis, want de gemeenteraad bleek niet bereid om bij de provincie nogmaals op herziening van de beslissing aan te dringen.

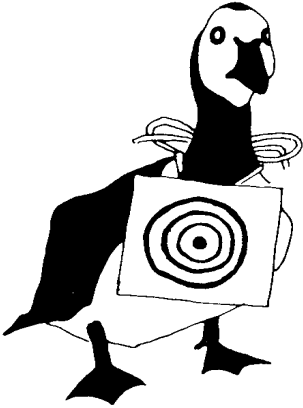
Foto Marco Koper

Vragenuurtje

*Prov. Staten
16/6/03*

- Ganzen in Purmerend: de SP wilde onder andere weten of er geen andere, diervriendelijker methoden zijn dan vergassen van ganzen die in een woonwijk in Purmerend overlast bieden. Is dat wel nodig? Gedeputeerde Albert Moens vond van wel: 1200 ganzen zijn er 1000 teveel en ze geven zeer veel overlast. Het alternatief van vangen en doorverkopen biedt geen soelaas: ook dan zullen ganzen worden afgemaakt. En als ze niet gekortwiekt zijn, vliegen ze terug, vreest Moens.

KNNV vogelwerkgroep roept ieder op keuze te maken t.a.v. ganzenbeleid

Afgelopen weken waren de stadsganzen van Purmerend in de belangstelling van de landelijke en regionale pers. Reden hiervoor was het voornemen van de Purmerendse gemeenteraad om hun ganzen te gaan vergassen.

Grote commotie bij de plaatselijke dierenbescherming had dit tot gevolg. Ook de vogelwerkgroepen in de directe omgeving waren duidelijk in hun stellingname.

Als KNNV vogelwerkgroep zijn wij direct betrokken bij de ganzenpopulatie van Purmerend. Het gaat om ganzen van de soort: **KLEINE CANADESE GANS**. Deze mooie van nature wilde ganzensoort, is in de jaren tachtig met twee exemplaren als "stadsvijvergans" in Purmerend met zijn successie gestart.

Al sinds een tiental jaren worden deze ganzen tijdens de midwintertelling in januari geteld door onze werkgroep. Daar de gehele groep ganzen in de wintermaanden verblijft in de open graslanden bij Kwadijk, bevinden zij zich op het moment van de midwintertelling steevast in het telgebied van de vogelwerkgroep. Hierdoor hebben wij iets met de Purmerendse ganzenpopulatie.

Jaarlijks hebben wij de aantallen zien toenemen. Ging het in 1999 om 570 en in 2000 om 650, in 2002 was het aantal van 1.200 ganzen bereikt. Deze aantallen geven op vogelwerkgroepavonden telkens gesprekstof. Hierbij moet je denken aan: *Wanneer wordt het aantal te groot en vinden mensen die met steeds grotere aantallen ganzen in hun woonomgeving worden geconfronteerd "het niet leuk meer" ? Wat te doen als het boerenprotest grotere vormen aanneemt?*

De ganzengroep die in de wintermaanden net als echte wilde ganzen in het open buitengebied verblijft trekt in het voorjaar de Purmerendse woonwijken in. Daar nemen de ganzen paarsgewijs bezit van de plantsoenen, om aldaar als echte stadsgans een nest te maken. Na enige weken verschijnen overal ganzenouders met ganzenpullen die met almaar aanzwellende groepen over wegen, fiets- en voetpaden rondtrekken op zoek naar voedsel. Hierbij geldt voor hen: **meer gans meer voorrang**.

Nu dus lijkt de situatie te gaan escaleren. De ganzen moeten dan ook maar worden geruimd, is de mening van het gemeentebestuur. En ook meteen maar op de in zwang zijnde methode van vergassen (denk aan de vogelpest). Deze stellingname komt toch weer hard aan. En als de populatie op een gewenst niveau is teruggebracht, wat is dan het vervolgbeleid? Moet er een jaarlijkse actie worden opgezet waarbij de nesten worden opgezocht en de eieren zo bewerkt dat er geen of bijna geen jongen zullen worden geboren?

Het Purmerendse ganzenprobleem staat niet op zich zelf. We zien ook dichterbij huisganzen populaties snel toenemen. Rond Hoorn en bij Enkhuizen zijn ook van deze stadsganzenpopulaties aan het uitdijen.

Hierbij nodig ik ieder KNNV-lid uit mee te stemmen en hiermee een stellingname in te gaan nemen naar gemeentebesturen die een ganzenprobleem moeten oplossen. Ook voor terreinbeheerders als Staatsbosbeheer, Landschap Noord-Holland en Natuurmonumenten zijn deze problemen actueel. Je kunt reageren per e-mail of door een geschreven mening per brief.

Reageer op de volgende drie stellingen. Kies A, B of C.

- A:** Gemeente besturen moeten een al in aantallen uitgegroeide stadsganzenpopulatie terugbrengen tot een minimumaantal door de volgende maatregelen:
1. Zo veel mogelijk ganzen weg te vangen, en door vergassen terugbrengen tot een minimum aantal;
 2. Door jaarlijks afschot moet voorkomen worden dat de groep weer uit kan groeien en overlast gaat opleveren.
- B:** Gemeentebesturen moeten een al in aantallen uitgegroeide stadsganzenpopulatie terugbrengen tot een minimumaantal door de volgende maatregelen:
1. Zo veel mogelijk ganzen weg te vangen, en door vergassen terugbrengen tot een minimum aantal;
 2. Vervolgens jaarlijks van de gevonden nesten de eieren zo bewerken dat zij niet meer ganzenpullen of maximaal 1 jong per ouderpaar zullen opleveren. Hiermee moet voorkomen worden dat de groep weer uit kan groeien en mogelijk overlast gaat opleveren.
- C:** Gemeente besturen moeten een al in aantallen uitgegroeide stadsganzepopulatie terugbrengen tot een minimumaantal door de volgende maatregelen:
1. Jaarlijks van de gevonden nesten de eieren zo te bewerken dat zij niet meer ganzenpullen of maximaal 1 jong per ouderpaar zullen opleveren;
 2. Als op deze wijze de aantallen niet afnemen in een tijdsbestek van 10 jaar, wordt overgegaan naar de methode van stelling B.

Geef direct door A, B of C naar e-mail: benpronk@dolfijn.nl
Per brief: Ben Pronk, West 11a, 1633 JA Avenhorn.

Indien je jouw mening wilt toelichten kan dit natuurlijk.

Excusie Zwanenwater

25 mei 2003

Met 7 man kwamen we om 9.30 uur aan in Callantssoog. De lucht was zwaar bewolkt en het zou ook weldra gaan regenen.

Het Zwanenwater is 600 ha groot en de naam herinnert aan de 17e eeuw toen hier zwanen werden gefokt voor het dons. Er zijn 2 grote meren: het eerste en het tweede water. Op het eilandje in het tweede water broeden de lepelaars.

Ons wandelpad ging daar niet langs.

Het gebied is afhankelijk van regenwater. Er wordt geen gebiedsvreemd water ingelaten en daardoor kan het waterpeil kan sterk wisselen tussen zomer en winter maar ook per jaar. Dit betekent dat we hier een zeer bijzonder gebied hebben met zeer verschillende biotopen: open water, open moeras, natte duinvalleien, nat en droog bos, droge kalkarme zandduinen. Daar komt nog bij het verschil in hoogte en de invloed van de zoute wind. Door het schoonmaken van de "schietbaan" was er weer stuivend zand en waren er nieuwe vennetjes gegraven. Ook was er een gedeelte dat werd begraasd door koeien en andere stukken met aangepast maaibeheer of geen beheer. Zoveel dynamiek in één gebied... spannender kan bijna niet.

Het open moeras was één gele zee van de bloeiende gele lis, broekbos met wilg en berk, droog bos met zomereik, den en vlier. We zagen kleurlinten, grote zones met **VEENPLUIS**, **ECHTE KOEKOEKSBLOEM**, **BREDE ORCHIS** en grote **KEVERORCHIS**, **PINKSTERBLOEM**, **KNOLBOTERBLOEM** en **ZURING**. De **MOERASWEDERIK** bloeide, zo ook de **BLAARTREKKENDE BOTERBLOEM**. De kniehoge **DOTTERBLOEMEN** niet meer. Op het droge duintje bloeiden de witte *Zonneroosjes*, de **VLEUGELTJESBOEMEN** en de **VIOLTJES** en de **STEKELBREM**. De boswachter wees ons nog de **VILTGANZERIK** aan. Hij vertelde ook dat er wel **KERKUILEN** waren maar dat ze niet gebroed hadden.

Na de 1ste schuilhut, dus na een half uur, was het alweer droog en kwam ook de zon nog te voorschijn. In totaal zagen we 48 vogelsoorten waaronder de **SPOTVOGEL**, **GRASMUS**, **BOOMVALK**, **BAARDMANNETJE**, **RIETGORS**, **WULP**, **WATERRAL**, **KOEKOEK**, de **BLAUWBORST** oh zó mooi!, blauwe kiekendief (witte stuit) en drie soorten **ZWALUWEN** (**HUIS-**, **BOEREN-** EN **GIER-**) laag boven het water vliegen.

Wat zagen we verder nog: de weide- en de boomhommel; 7 vlindersoorten w.o. icarusblauwtje, hoibeestje en kleine vuurvliinder, een rugstreppad (dood) en een gewone pad. Ook is er een Wezeltje gezien.

Er was zoveel om van te genieten. Alleen al de geuren van de **BALSEMPOPULIER**, de bloeiende **MEIDOORNS** danwel de **GAGEL**. Kortom we hadden een prachtige wandeling en veel tijd en vele ogen tekort.

Wil Liefding

Naar de Kranen

Woensdag 21 mei hielden we een informatieavond over de mogelijke reis komend najaar naar de Kraanvogels bij Rügen. Er hadden zich 30 belangstellenden gemeld. Volgens de laatste gegevens ziet onze reis er als volgt uit:

We gaan in de week van de herfstvakantie en verblijven op Zingst in een bungalowpark. Er hebben zich 31 KNNV'ers aangemeld en de kosten zullen per persoon ca € 175,- bedragen.

In oktober zijn de aantallen verzamelende **KRAANVOGELS** op het hoogst: 30.000 exemplaren. Ze zijn verdeeld over 2 of 3 slaappleatsen. De **ZEEARENDEN** blijven in beeld, terwijl de zangvogels al doorgetrokken zijn. Afhankelijk van de inval van kou in het noorden of oosten zullen de ganzen en zwanen (**WILDE** en **KLEINE**) gearriveerd zijn. Dat kunnen indrukwekkende hoeveelheden zijn.

Een bezoek aan het landschappelijk bijzondere Rügen, het historische Stralsund of bijzondere Darßer Ort behoort allemaal tot de mogelijkheden.
Info: (0229) 23 04 19.

Jan Marbus

M. GUNDERMANN

DARß

Vlinder-/Libellenwerkgroep

In het voorjaar vlogen ons vele vlinders tegemoet en dat stemde ons vreugdevol. Ongelukkigerwijze daalde de temperatuur in mei plotseling en werd ons land bezocht met wind- en regenhozen. Tropische regenbuien en hagel gecombineerd met sterke wind zijn desastreus voor vlinders en enigszins treurig bedacht ik dat het misschien een reden is geweest waarom ik weinig vlinders op mijn

weg tegen kwam. Toen volgde het "junidipje", onze vlinders wel bekend, daar zij even rustpauze nemen om weer in juli/augustus volop aanwezig te zijn. Toch waren er meer vlinders te zien buiten Hoorn, vooral bij beschutte bosranden in de buurt van weilanden.

Opvallend fraai is dit jaar de rijke begroeiing aan weg- en slootkant. Momenteel zien we West-Friesland op z'n mooist.

Hopelijk komt het zover dat er meer beschutte plaatsen zoals houtwallen en lage bossages worden gecreëerd in onze regio, want in dit winderige landje heeft onze tere vlinder een beetje beschutting nodig. Dat zou een verbetering zijn voor deze fladderaar.

Heeft U ook weer veel **DISTELVLINDERS** gezien? Dat belooft bij goed weer, een rijk najaar.

Opening heemtuin Reigersbek

In Hoogkarspel waren Jan Marbus, Egbert Baars en ondergetekende uitgenodigd bij de opening van de Heemtuin. We stonden daar met een "Vlinderkraampje" om volwassenen en kinderen te enthousiasmeren. In de loop van de dag werd het iets warmer en kwamen er regelmatig vlinders voorbij. De lieveheersbeestjespuzzel had veel succes. De Reigersbektuin ziet er leuk uit en sommige delen stonden al prachtig te bloeien.

Vlinderworkshop Suyderbraeck

Op 21 juni is er een vlinderworkshop gehouden op Suyderbraeck. Met een grote groep van 22 man pasten we net op een terrasje midden in de tuin. Gastvrij zijn we onthaald door Pieter Baarsma en Ineke Kraaijeveld en we boften met het prachtige weer, want hierdoor konden we buiten zitten. Tijdens de workshop vloog ons onderwerp van belangstelling herhaaldelijk langs.

Jan Marbus legde voor alle aanwezigen de verschillen tussen **BLAUWTJES**, **WITJES** en **SCHOENLAPPERS** oftewel de familie van de **VOSSEN** uit. Er werd ijverig in de boeken gesnuffeld en naarstig getekend en tot besluit maakten we een rondwandeling in de weelderige tuin. Behalve vlinders en rupsen van de **DAGPAUWOOG**, die zich aan de **BRANDNETEL** tegoed deden, zagen we vele **GOUDHAANTJES** en andere insecten. Uit de reacties van de deelnemers valt op te maken dat het een geslaagde workshop was. Sommige mensen verzuchtten dat ze blij waren, dat ze toch hier voor gekozen hadden. Anderen vonden dat Jan Marbus erin geslaagd was alles duidelijk over te brengen.

Vlinderproject

De vlinderwerkgroep heeft weer een gedeelte van de vlinderkaarten verspreid over de bibliotheken. We hopen dat er in het najaar weer vele waarnemingen zullen binnenstromen. Overigens, u kunt ook nu al uw waarnemingen van het voorjaar aan ons kwijt!

Excursies

En samen hebben we een paar data geprikt voor excursies. Schrijf deze data s.v.p. meteen op uw kalender:

Vrijdag 8 augustus: nachtvlinderexcursie op het Zanddepot.

Vertrek parkeerplaats Dampten om 21:00 uur, start excursie om 21:30 uur.

Zondag 10 augustus: vlinderexcursie Egboetswater,

Vertrek parkeerplaats Dampten om 10:30 uur, start excursie om 10:30 uur en terug om ± 14:30 uur.

Zondag 24 augustus: vlinderexcursie Groote Vliet, Vertrek parkeerplaats

Dampten om 10:00 uur, start excursie om 10:30 uur en terug om ± 14:30 uur.

Maandag 1 september: bijeenkomst Vlinderwerkgroep om 20:00 in De Hoornbloem, Dorpsstraat 10a te Zwaag.

Henny van der Groep, coördinator

Hommels

Bij alle oproepen om medewerking zouden we haast vergeten dat landelijk de KNNV ook een waarnemingsproject heeft lopen. Dat gaat deze keer over **HOMMELS**.

Heeft iedereen al vastgesteld welke van de 6 gevraagde soorten in zijn tuin voorkomen?

En zijn die daar alle zomermaanden te zien?

Gebruik de waarnemingskaart die bij Natura zat bijgesloten en lever de waarnemingen in- gewoon doen! - d.w.z. opsturen naar Utrecht of inleveren bij Jan-Pieter de Krijger, onze natuurhistorisch secretaris. U kunt ook via de website www.knnv.nl/hommels uw hommelmeldingen insturen.

Jan Marbus

Project "De Nieuwe Baan"

In de binnenstad van Enkhuizen wordt in de zgn. Boerenhoek een complex met seniorenwoningen gesloopt. Daarvoor in de plaats verschijnen nieuwe wooneenheden die meer aan de eisen van deze tijd voldoen. Het geheel heeft de naam project De Nieuwe Baan.

De woningstichting benaderde onze KNNV-afdeling of wij over flora- en faunagegevens beschikten of eventueel in staat waren die te leveren.

Hoewel het gevraagd op korte termijn gewenst was, was het door gunstige omstandigheden mogelijk aan dit verzoek mee te werken.

Eind mei zijn enige inventarisaties uitgevoerd. Vermeldenswaard zijn broedende **BOERENZWALUWEN** in een soort trappenhuis en op een binnenpleintje met steenslag groeide veel **BRONKRUID**.

Jan Marbus

Vogelwerkgroep

Soortendag 3 mei

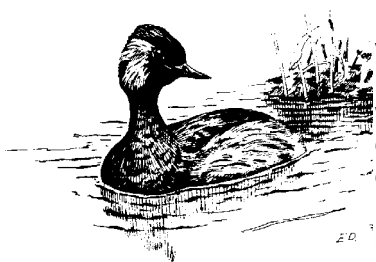
Na een oefenronde en een geheel in het water gevallen 1e keer vorig jaar, stonden we dit jaar om 08:00 uur met slechts 6 man op het Dampten klaar om de soortendag te beginnen. Kom op mensen, waar zijn nou al die vogelaars van onze afdeling?? Volgend jaar allemaal komen hoor!

Enfin, er stond dit jaar een behoorlijke bries, maar het was in ieder geval droog. De aanwezigen werden in twee teams verdeeld, te weten:

Team 1: Ko van Gent, Eric de Vroome en Ben Pronk.

Team 2: Ad Roobeek, Evert Kunst en Kees Schoon.

Na een korte instructie togen de teams op pad in het oostelijke gedeelte van Westfriesland, om vandaag zoveel mogelijk verschillende vogelsoorten te zien of horen. Voor het team met de meeste soorten had Evert een Vogelbokaal ter beschikking gesteld, dus iedereen zette zijn beste beentje voor. Beide teams pikten de **ROEKEN** op de Veemarkt als eerste mee, want die kom je later waarschijnlijk niet meer tegen. Maar daarna gingen de teams elk een andere weg.

Het is toch wel op een heel andere manier naar vogels kijken dan normaal, maar daarom niet minder leuk. Bij de **GEORDE FUTEN** in De Nek werd bijvoorbeeld nauwelijks stilgestaan; heb je er eentje gezien dan is het genoeg, ook al zitten er tien (die zaten er ook) en kan je ze bijna aanraken, zo mooi dichtbij zwommen ze. Nee, dan levert een **PIMPELMEES** opeens veel meer moeite op. Er zit een paartje in mijn tuin, maar kom ze

maar ergens tegen op zo'n dag! Dat bleek nog niet mee te vallen. Dat kwam mede omdat de keuze van de gebiedjes waar je gaat kijken nog moeilijk is. Want gezien de tijd die je hebt, kan je niet overal een stukje gaan wandelen en moet je eigenlijk de gebieden kiezen waar je de meeste soorten verwacht te zien, die je tot dan toe nog niet hebt gezien. Ook dat maakt het spannend!

Onderweg kwamen we elkaar nog een paar keer tegen, waarbij team 2 het niet kon laten om een stekende opmerking op een papiertje onder de ruitenwisser van de auto van team 1 te stoppen, terwijl zij druk aan het struinen waren tussen de bossages.

Om 16:00 uur troffen we elkaar weer bij het IVN-gebouw in het Streekbos en werden de ervaringen uitgewisseld. Team 2 bleek de meeste soorten gezien te hebben, namelijk 98 tegen 81 van team 1.

Daar zaten enkele leuke waarnemingen tussen, zoals:

1 **DWERMEEUW** bij De Nek;

2 **ZOMERTORTELS** bij Wijdenes;

3 **REGENWULPEN** bij de Lutjebroekerweel;

1 **IJSLANDSE GRUTTO**, 1 **IJSVOGEL**, 1 **GROENPOOTRUITER** en 3 **ZWARTKOPMEEUWEN** in de Vooroever.

Maar het leukste was toch wel de **BUIDELMEES** in de Lutjebroekerweel! Het kenmerkende hoge zuigende geroep was duidelijk hoorbaar!

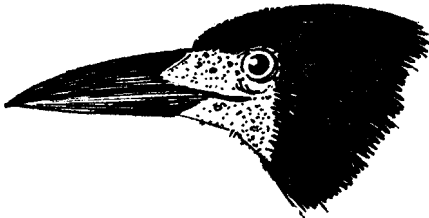
Toch bleek dat team 1 nog enkele soorten had gezien, die door team 2 gemist waren, zoals **ZWARTE RUITER**, **DODAARS**, **ROSSE GRUTTO**, **GROTE LIJSTER** en **NACHTEGAAL**. Als het weer dan ook nog wat fraaier was geweest hadden we deze dag de 110 soorten wel moeten kunnen halen! Wie weet gaan we volgend jaar over de 100 heen. Dan wel allemaal komen dus!

De complete soortenlijsten verschijnen in het volgende jaarverslag.

Kees Schoon

De vogelwerkgroep heeft op **donderdag 11 september** van 20:00 tot 22:00 uur een bijeenkomst in De Hoornbloem, Dorpsstraat 10A te Zwaag.

Roeken

In januari begonnen de **ROEKEN** weer hun broedplaats aan de Noorderveemarkt te betrekken. Opvallend was dat het aantal nesten beperkt bleef. Uiteindelijk hebben we 4 nesten geteld. Waar was de rest? Halverwege Grosthuisen staan in de tuin van de Beukenhorst enkele grote bomen. In april zaten er 5 bewoonde Roekennesten boven in deze bomen.

Buidelmees

De Nieuwsbrief van SOVON over de Noordhollandse broedvogels vermeldt dat de **BUIDELMEES** het dit jaar laat afweten. Zouden we dan in de Vooroever het enige Noordhollandse broedgeval hebben?

In hetzelfde Vooroevergebied heeft dit jaar hoogstwaarschijnlijk de **NACHTEGAAL** gebroed. In de Weelen waren dit jaar 2 broedgevallen van de **HAVIK**.

Waarnemingen april - juni

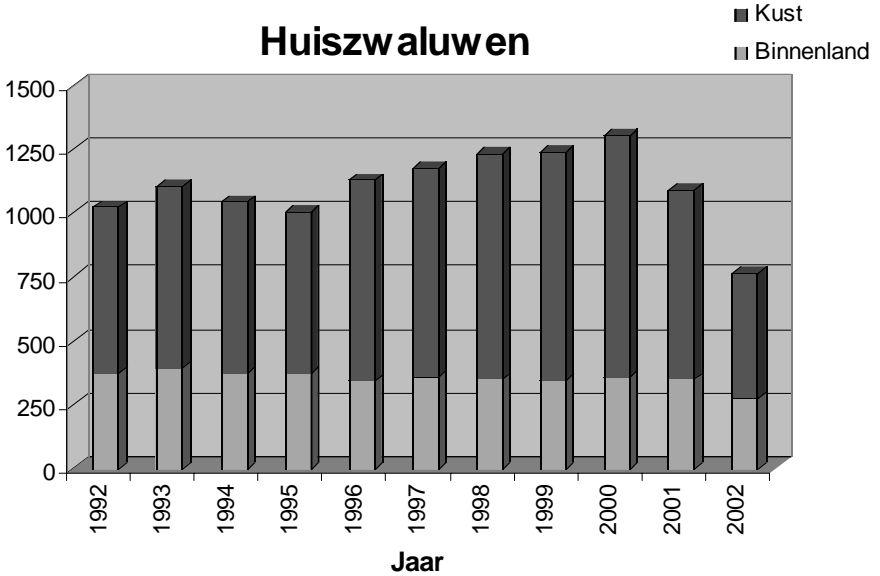
soort	maximum aantal	van	t/m	locatie
IJseend	1	28-mrt	10-mei	De Vooroever
Kuifduiker	2	13-apr	15-apr	De Vooroever
Rouwkwikstaart	9	05-apr		Lutjebroeker Weel
Slechtvalk	1	05-apr		Lutjebroeker Weel
Wespendief	2	21-apr		Lutjebroeker Weel
IJsvogel	1	03-mei		De Vooroever
Buidelmees	1	03-mei		Lutjebroeker Weel
Visdief	2000	05-mei		Naviduct
Zwarte Stern	25	05-mei		Naviduct
Temminck's strandloper	2	11-mei		De Vooroever
Roerdomp	1 roepend	15-mei	nu	Grootslagweg
Nachttegaal	2	07-mei	29-mei	De Vooroever
Tapuit	1	01-jun		De Vooroever
Snor	3	05-jun		Lutjebroeker Weel
Grote karekiet	2 (man+vrouw)	05-jun	nu	Lutjebroeker Weel
Grote mantelmeeuw	2 jongen	07-jun	nu	De Vooroever
Roodmus !!	1e zomer man	07-jun		De Vooroever
Kwak	1 (niet zelf gezien)	07-jun		De Vooroever
Ransuil	Roepende jongen	09-jun	nu	Lutjebroek
Roerdomp	1 roepend	11-jun	nu	Lutjebroeker Weel
Kwartel	4	14-jun		De Vooroever
Egel	1 actief	07-mei		De Vooroever
Mol	1 actief	15-jun		Streekbos
Oranjetip	3	02-mei		Lutjebroeker Weel
Zwartkopvuurkever	1	01-jun		Lutjebroek
Zomervlinder	1	04-jun		Lutjebroek
Distelvlinder	53	06-jun		Lutjebroeker Weel
Atalanta	33	09-jun		Lutjebroeker Weel
Kleine Vos	20	14-jun		De Vooroever
Groene struiksnuittor	1	17-jun		Lutjebroek
Distelvlinder	33	09-jun		De Vooroever
Gamma-uil	13	06-jun		Lutjebroeker Weel

P.S. Dit is maar een selectie van mijn waarnemingen.

Ad Roobeek

Huiszwaluwen in West-Friesland

De KNNV afd. Hoorn/West-Friesland probeert door het jaarlijks tellen van de Huiszwaluwnesten een goed beeld te krijgen hoe het met de Huiszwaluw in onze omgeving vergaat. Door een dertigtal enthousiaste vogelaars worden ook dit jaar alle plekken waar nesten zich kunnen bevinden bezocht. De gegevens worden gebruikt door de SOVON voor een landelijk onderzoek.

Egbert Baars verzamelt de telgegevens voor verdere verwerking en Ben Pronk is beschikbaar voor adviezen en zwaluwproblemen.

Jan Marbus

Hemelvaartkamp 2003

Dit jaar was het kamp georganiseerd in het Belgische Sippenaeken, nog geen honderd meter lopen van de Nederlandse grens. We zaten in een echt (modern) vakwerkhuis met een prachtig buitenterras. Dit terras kwam uitstekend van pas want het kamp was gezegend met buitengewoon mooi weer. Direct langs het terrein stroomde het riviertje de Geul, waarlangs je zo van het huis prachtige wandelingen kon maken. Op deze mooie locatie hadden zich zo'n 27 KNNV-ers verzameld om te genieten van het Limburgse mergel- en heuvelland. Helaas werd al in het begin van het kamp een van de deelnemers (Alberdien) onwel en moest voor onderzoek worden opgenomen in het ziekenhuis van Eupen. Elke dag heeft zij bezoek gekregen van een paar van de deelnemers. De plek waar we zaten was beroemd om zijn zinkvegetatie. Een gevolg van de lood- en zinkmijnen die tot de jaren 20 van de vorige eeuw langs de Geul in België geëxploiteerd werden. Het hoogtepunt hiervan had het **ZINKVIOOLTJE** moeten worden, helaas was deze in geen velden of wegen te bekennen (dit too groot verdriet van Ko, die toch zijn uiterste best gedaan heeft ze alsnog op te sporen). Het werd niet duidelijk waarom dit plantje er niet was. Hopelijk waren we nog te vroeg. Voor een ander typisch "zinkplantje" hoefden we niet ver te zoeken, deze bevond zich op ons terrein. Een mooi "bosje" **ZINKBOERENKERS**, met daar vlakbij overigens een **GELE MONNIKSKAP** (zeer giftig heb ik mij laten vertellen). Eric had in totaal 3 wandelexcursies uitgezet die tezamen een unieke blik op de prachtige natuur van dit "stukske" Nederland boden.

We hebben ontzettend veel gezien en voor elk wat wils. Ik noem hier: het mooie Gerendal met zijn prachtige orchideeën-tuin, de vele plasjes en poelen met waterjuffers en libellen (**PLATBUIKEN** en **BEEKJUFFERS**). De schitterende hellingbossen vol met het gezang van de vogels. De Heijmansgroeve met de oudste aardlagen van ons land (en een grote lijster). Heel bijzonder vond ik ook een mierennest van minstens 1 ½ meter hoogte en om op het gebied van insecten en aanverwante artikelen door te gaan: we zagen opvallend veel hoornaars en het mooie opvallend gekleurde **ORANJETIPJE**. Voor mij persoonlijk was de heemtuin bij het kasteel van Oud-Valkenburg het hoogtepunt: een pareltje. Leerzaam ook: bij een **Wouw** dacht ik altijd aan een roofvogel, maar het blijkt ook een oude graansoort te zijn, die in de heemtuin in ere wordt gehouden samen met veel andere oude gewassen. Bovenstaande is een persoonlijke favorietenlijst, maar alles is gedetermineerd en op lijsten gezet, voor de bijzonderheden daarvan verwijs ik naar elders. Kortom: een geslaagd kamp met dank aan de organisatoren!

Ben Hart

P.S. Ik heb begrepen dat het met Alberdien al weer een stuk beter gaat.

De Hoornbloem

Dorpsstraat 10A, 1689 EV Zwaag,
☛ (0229) 23 04 19, e-mail: dehoornbloem@hetnet.nl

De produkten van De Hoornbloem staan volop in de belangstelling. De zaden en planten vinden nog steeds enthousiaste afnemers. Dit gebeurt zowel aan huis (liefst op afspraak) als tijdens presentaties op markten en beurzen.

De beide presentaties met stralend weer in juni in Alkmaar leverden veel klandizie op. Heerlijk om met zoveel lege kratjes weer huiswaarts te keren! Ook fijn dat we beide keren assistentie kregen in de kraam (dankjewel Anneloes en Els!)

Wilt u meehelpen om de volgende zaden te verzamelen?

BOLDERIK	DROPPLANT	GELE KAMILLE
GELE VINGERHOED	GEWONE BRUNEL	GOUDSBLOEM
HYSSOP	LANGE EREPRIJS	LAVENDEL
RIETORCHIS	PRACHTKLOKJE	ROOMSE KERVEL
RUIGE WEEGBREE	VELDSALIE	WILDE RESEDA
WITTE KRODDE	WIJNRUIT	ZEGEKRUID
PAARSE OF ROZE LEEUWENBEK	JUFFERTJE IN HET GROEN	

Dat De Hoornbloem ook verkooppunt is voor KNNV-uitgaven raakt bij steeds meer mensen bekend. Aangezien niet alle KNNV-publicaties in de boekhandel aanwezig zijn kun je inderdaad beter bij De Hoornbloem terecht om de vrij hoge verzendkosten te vermijden.

De artikelen van Vogelbescherming zijn ondertussen niet meer zo gemakkelijk leverbaar. Hun nieuwe beleid stopt de service naar vogelwerkgroepen e.d. Men gaat ervan uit dat de leden wel langs komen bij de winkel in Zeist... Aangezien "De Hoornbloem" ook verkooppunt is van Bresser-optiek kunnen we nu een 10x40 dakkantverrekijker aanbieden: van € 120,- voor € 99,-. Ook leveren we een loep (vergroting 10x) voor € 6,50. Verder is er voorlichtingsmateriaal over het **HOMMELPROJECT**, ons **VLINDER-PROJECT**, en vele andere natuurzaken.

Wie "De Hoornbloem" wil bezoeken, kan beter van te voren even bellen (0229) 23 04 19.

Waarnemingen

BIJZONDERE EN LEUKE WAARNEMINGEN VAN DE AFGELOPEN 3 MAANDEN.

Dat je niet altijd ver weg hoeft zoals naar het Fochteloerveen voor een **SLANGENAREND** of naar De Wijk om een **VALE GIER** daar de jonge aanwas **OIEVAARS** te zien opeten bewijst de lijst met waarnemingen van ons eigen gebied maar weer eens. We hebben het weer voor elkaar gekregen om een indrukwekkende lijst met waarnemingen te verzamelen waarvan ik nogmaals niet wil beweren dat hij compleet is want dat is hij zeker niet.

Freek heeft weer post gevat bij het monument en heeft daar weer een verscheidenheid aan soorten zien passeren. Op 24 maart was daar een vroege **REGENWULP** gevolgd door een **KUIFDUIKER** op 3 april die er een aantal dagen heeft rondgehangen. Een **CASARCA** op 10 april en op de 14de van deze maand vloog er een **DRAAIHALS**, een **VISAREND** en een **ZEEAREND** langs. Ook op deze dag kwamen er 7.158 **GRASPIEPERS** langs piepen. **BEFLIJSTERS** lieten zich ook zien en wel op 15, 17 en 22 april. Ook op 22 april een **VELDUIL** aldaar. Op 8 mei een **WESPENDEEF** op 13 mei 4 **MORINELPLEVIEREN**, 4 **TEMMINCKSTRANDLOPERS** lieten zich zien op 16 mei en nog een **VISAREND** op 28 mei.

Verder zag Freek op de Schellinkhouterdijk een **ROODKEELDUIKER** op 6 april, op 25 april 4 **BEFLIJSTERS** bij de Vooroever, 4 mei was de dag dat een **KWARTEL** zich liet horen in de Oosterkoog en op dezelfde dag zag hij een **PAAPJE** en een **BONTE VLIEGENVANGER** in de Koogbraak. Een **OIEVAAR** vloog over de Risdam op 4 mei, 9 mei floot een **WIELEWAAL** zijn bekende zang bij het SOW gebouw. Een **BEFLIJSTER** en **BUIDELMEES** in de Vooroever op 17 mei en een zingende **NOORDSE NACHTEGAAL** op 18 en 19 mei bij het viaduct van Berkhout. Maar een van de sensaties van de afgelopen tijd is toch wel het **KLEIN WATERHOEN** wat vanaf 17 mei zeker 2 weken in de Nek werd gehoord. Meerder mensen hebben het geluk gehad deze soort te mogen horen.

Zoals enkel waarnemingen van Freek al aangaven was ook de Vooroever weer een goed plek om vogels te zien. Op 6 april werd de **IJSEEND** weer gezien, deze vogel verbleef al geruime tijd in deze buurt en de overgang van winter- naar zomerkleed was goed te volgen. Ook op 6 april werd er een **KANOETSTRANDLOPER** gezien. 7 april was er een vergadering van de lokale Pijlstaart vereniging. 70 leden zijn komen opdagen. Op 22 april werden er een **KUIFDUIKER** en 2 **Beflijsters** gezien en een **MIDDELSTE ZAAGBEK** vloog over.

Het naviduct bij Enkhuizen was goed voor 17 **ZWARTKOPMEEUWEN** op 17 april, de Nek leverde op 18 april een **ROSSE STEKELSTAART** en 11!! **GEOORDE FUTEN** op. 11 **GEOORDE** zou kunnen wijzen op 6 paar, een hoog aantal voor de Nek. De Lutjebroekerweel huisde op 21 april 2 **NOTENKRAKERS** en 2 **WESPENDEEVEN**, de dag erna zaten er 8 **REGENWULPEN**.

Bij Grootebroek werd op 22 april een zingende **NACHTEGAAL** waargenomen, in

Middelie zong op 7 mei een **WIELEWAAL**, op 10 en 17 mei vlogen er 4 **LEPELAARS** over Berkhout, op 16 mei zaten er twee **OIEVAARS** bij Bobeldijk en op 19 mei liet een **SNOR** zich horen in de Koogbraak.

Op 9 mei werden er in de Wogmeer in een **KERKUILENKAST** 5 eieren aangetroffen.

Ook Kees Schoon heeft weer het nodige mogen zien. Op 6 april vloog er een **ZWARTE WOUW** bij De Nek en zag hij 2 **ROTGANZEN** bij Tersluis. De Nek was op 11 mei goed voor een paartje **ZOMERTALINGEN**, op 13 mei een **KLEINE PLEVIER**, 8 **GEOORDE FUTEN** en een **HUISZWALUW**. Op 21 mei zat er een vrouwtje **NONNETJE** in de Nel samen met een man **ROSSE STEKELSTAART**.

24 april was de dag dat hij zijn eerste **BOOMVALK** van het jaar zag vliegen achter zijn huis en dat was op de dag af dezelfde datum als een jaar geleden dat hij de eerst zag

Een **BRAAMSLUIPER** had zijn tuin als tijdelijke woning gekozen rond 26 april en op 9 mei had een **SPOTVOGEL** dezelfde keuze gemaakt. 16 mei leverde een roepende **BOSUIL** op en op 1 juni riep deze soort weer rond middernacht. Verder zag Kees een **IJSVOGEL** bij de Vooroever op 28 april en op 11 mei 2 **TEMMINCKSTRANDLOPERS** en 2 zingende **NACHTEGALEN**.

Ben Pronk zag begin april een **ZILVERPLEVIER** bij de Hulk en mocht van de week tot zijn vreugd een **ROODBORST** begroeten. Een soort die hij met mooi weer nog niet gezien had in zijn tuin.

Ja en dan zijn er natuurlijk de "gewone" vogels die ook jongen hebben. De **KLUTEN**, **GRUTTO'S**, **TURELUURS** en **KIEVITEN** op de Hulk hebben allemaal jongen en zeker 2 paar **KLUTEN** hebben er wederom voor gekozen om hun jongen op het "Landje van Naber" groot te brengen. Het Landje zelf bracht 2 nesten van **KIEVITEN** voort en de nodige **MEERKOETEN** en **WILDE EENDEN**.

De Risdammerhout werd door 2 paar **GROTE BONTE SPECHTEN** verkozen tot woonplaats en een ander paar heeft het dijkje tussen de Wieken en de Korenmolen uitgezocht voor een nest.

Nu zijn dit allemaal vogelwaarnemingen maar natuurlijk werden er ook nog andere diergroepen waargenomen. In de Wieken en over de sloot bij het Landje vliegen regelmatig **VLEERMUIZEN** rond, op 16 april werd er een roepende **RUGSTREPPAD** gehoord in Berkhout en natuurlijk zijn er de tientallen waarnemingen van vlinders die dit jaar weer gedaan worden, zoals **ORANJETIPJES** verschillende **MEEKRAPVLINDERS** en een **BRUIN ZANDOOGJE**.

De oproep om egelwaarnemingen door te mailen/bellen/sturen vindt niet veel gehoor. Tot nu toe zijn er 10 berichten binnen gekomen over 15 egelwaarnemingen waarvan er 8 dood waren ten tijde van de waarneming. Een droevig resultaat wat de **EGELS** betreft.

Ik wacht weer met spanning het volgende kwartaal af.

Jan-Pieter de Krijger

Bestuur

- Voorzitter** : M. Kleij, Lijndraaier 149, 1625 ZV Hoorn,
 ☎ (0229) 23 05 24, e-mail: mkleij@hetnet.nl
- Secretaris** : E.J. Baars, Yellowlaan 24, 1695 HV Blokker,
 ☎ (0229) 24 95 46, e-mail: hoorn@knnv.nl
- Nat. hist. secr.** : J.P. de Krijger, Weidemolen 98, 1622 KE Hoorn,
 ☎ (0229) 23 97 24, e-mail: profparelhoen@quicknet.nl
- Penningm. & Ledenadm.** : A. Roobeek, P.J. Jongstraat 176, 1614 LK Lutjebroek ☎ (0228) 51 20 88,
 e-mail: s.m.roobeek-vergeer@hetnet.nl, Postgiro: 3553986
- Leden** : A.L. ter Horst, Dorpsstraat 59, 1713 HB Obdam,
 ☎ (0226) 45 29 90, e-mail: anneloesterhorst@wanadoo.nl
 C.J.P. Schoon, Lekerweg 37, 1608 MB Wijdenes,
 ☎ (0229) 50 31 40, e-mail: cjp.schoon@quicknet.nl
 C. van der Velden, Dukaat 29, 1628 PP Hoorn,
 ☎ (0229) 23 19 10, e-mail: cor.vdvelden@wxns.nl
 E. de Vroome, Veenrug 37, 1687 WN Wognum,
 ☎ (0229) 57 10 78, e-mail: e.en.c.de.vroome@wanadoo.nl
- Erevoorzitter** : J.A. Marbus, Dorpsstraat 10A, 1689 EV Zwaag,
 ☎ (0229) 23 04 19, e-mail: dehoornbloem@hetnet.nl

Coördinatoren

- Plantenwerkgroep**: Willy Mantel, Schout 57, 1625 BR Hoorn, ☎ (0229) 23 05 91
- Vogelwerkgroep** : Ko van Gent, Berkenweide 13, 1647 BG Berkhout,
 ☎ (0229) 24 58 85, e-mail: ko-wil@zonnet.nl
- Vlinderwerkgroep**: Henny van der Groep, Yellowlaan 24, 1695 HV Blokker,
 ☎ (0229) 24 95 46, e-mail: hoom@knnv.nl

AANMELDINGSFORMULIER - S.V.P. INLEVEREN BIJ HET BESTUUR.

Ondergetekende meldt zich aan als:

- KNNV-lid (1 persoon € 22,65 per jaar)
- Gezinslid (meer dan 1 persoon op hetzelfde adres € 28,65 per jaar)

dhr./mevr.: voorletter(s) : achternaam:

geboortejaar : telefoon :

adres :

postcode + woonplaats :

specialiteiten of interesse:

naam huisgenoot :

geboortejaar :

specialiteit of interesse :

NATUURLIEFHEBBER?

Enthousiast over mooie dingen die u in de natuur ontdekt heeft en wilt u die ervaring graag met anderen delen?

Of vindt u het buiten prachtig maar zou u wel wat meer willen weten over dat landschap, zo'n plant of dier.....

DOE DAN MEE MET DE KNNV! DE VERENIGING VOOR VELDBIOLOGIE.

Het is een club van actieve natuurliefhebbers.

Zo veelzijdig als de natuur, zo veel zijn de activiteiten van de KNNV!

Naast het programma van de plaatselijke/regionale afdelingen biedt de landelijke organisatie o.a.:

- het verenigingsblad Natura (6x per jaar)*
- kampen en reizen*
- allerlei werkgroepen (o.a. landschap, korstmossen)*
- publikaties voor ledenprijs*

**Het landelijk bureau is gevestigd in Utrecht.
Oudegracht 237, 3511 NK Utrecht, ☎ 030-2314797**

WILT U "HET HOORNBLAD" VAKER ONTVANGEN?

Gebruik dan de bon op pagina 31 en wordt lid van de KNNV-afdeling Hoorn/West-Friesland. U bent dan ook automatisch lid van de landelijke KNNV. Het kost u slechts € 22,65 per jaar.

Opzegging van het lidmaatschap melden voor 1 november bij de ledenadministratie van de afdeling.

DRUKWERK

PTT Post

Port betaald
Port payé
Pays-Bas

AAN:

Afz. Ledenadm. KNNV

A. Roobeek, P.J. Jongstraat 176, 1614 LK Lutjebroek ☎ (0228) 51 20 88